

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 20 (2)

IZDAN 1 MAJA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13196

Akčová společnost dříve Škodovy závody v Plzni, Praha, Č. S. R.

Uredjaj za zasebno posipanje peska za pogonske i pogonjene točkove pomoću cevi za posipanje peska.

Prijava od 18 januara 1936.

Važi od 1 oktobra 1936.

Naznačeno pravo prvenstva od 19 januara 1935 (Č. S. R.).

Za povećanje trenja između točka i šine se kod vozila po šinama koristi pesak, koji se pomoću kakve naročite naprave posipa pred točkovima, i to pri polasku vozila pred pogonske točkove, na koje deluje motor vozila, a pri kočenju pod sve kočene točkove. Obično se vrši kočenje svih pogonskih točkova i jednog dela pogonjenih točkova. Dakle može se reći da se posipanje peska izvodi pri polasku jednog dela točkova, a pri kočenju pak kod svih točkova. Da bi se postigla ekonomska potrošnja peska, mora kod pneumatičnog uredjaja za posipanje peska sa svakog vođinog mesta da se vode dve cevi, i to tako, da se pomoću jedne cevi sabijeni vazduh sprovodi samo ka pogonskim točkovima, a pomoću druge cevi ka pogonjenim kočnim točkovima. Dakle se koristi dvostruka cev za posipače peska u jednom pravcu. Na vođnom postolju jednih kola mora biti vođeno četiri cevi za posipanje peskom za slučaj, da se spaja više motornih kola i da se pred svima točkovima prikačenih kola treba da vrši posipanje. Uredjaj za posipanje peska se time veoma komplikuje i poskupljuje, a stoga i njegovo održavanje.

Predmetom ovoga pronalaska se otklanjaju sve nezgode zasebnog vođenja vazduha ka pogonskim i pogonjenim točkovima. U cevi posipača peska ka pogonjenim, kočnim točkovima se postavlja jedan reduktor, koji je tako priključen na prostore kočnice za rad sabijenim vazduhom, da omogućuje prolaz vazduha ka po-

sipačima peska samo tada, kad se točak koči. Pri polasku, kada se ovi točkovi otkočeni, reduktor sprečava pristup vazduha ka posipačima peska, tako, da samo pogonski točkovi dobijaju peska i onda, kada su oni i proizvoljno raspodeljeni po celom vozilu.

Na sl. 1 je pokazan jedan uredjaj za posipanje peska, na vođnom postolju jednih kola sa četiri točka. Sa 1 su obeleženi pogonski točkovi, sa 2 su obeleženi pogonjeni točkovi i sa 4 je obeležena cev za posipanje peskom koja se pruža po celoj dužini. Kod posipanja u pravcu vođenja u smeru strele 5 je ova cev 4 priključena na posipače 7 i 8, a kod vođenja u smeru strele 6 je cev 3 priključena na posipače 9 i 10 peska, sa 11 je obeležena cev kočnice za rad sabijenim vazduhom, sa 12 njen krmilni ventil, sa 13 pomoćni sud za vazduh, sa 14 kočnički cilindar, čiji klip deluje preko prenosnika na kočničke vilice točkova 1 i 2. Od krmilnog ventila ka kočničkom cilindru vođena cev ima jedan ogranak koji vodi ka reduktorima 16 pritiska, koji vode u ogranke 17, 18 od cevi 4 i 3 posipanje peska ka posipačima 8 i 10 peska pogonjenog 8 i kočnog točka 10. Posipači 7 i 9 pogonskih točkova 1, koji vrše posipanje i pri polasku, nemaju ove reduktore.

Reduktor pritiska je pokazan na sl. 2 u preseku. On se sastoji iz tela 22 u koje utiču i to: u prostor 19 priključci 17 odnosno 18 od cevi 4 odnosno 3 za posipanje peska, u prostor 21 ogranak 15 kočničkog cilindra 14, ogranci 17', odnosno 18' ka

posipačima 8, odnosno 10, priključeni su na prostor 20. Prostori 19 i 20 su razdvojeni ventilom 23, koji se pomoću opruge 24 slabo pritiskuje uz ležište. Ventil 23 se otvara u prostor 19. Prostor 20 je rastavljen od prostora 21 pomoću klipa 25 koji je u telu 22 voden zaptiveno za vazduh. Klip se završava klipnom polugom, pomoću koje on može podići ventil 23, tako da budu vezani prostori 19 i 20. Pri polasku točkovi otkočeni; u kočničkom cilindru 14 nema nikakvog pritiska, i stoga ni u prostoru 21 reduktora nema nikakvog pritiska.

Sastavni delovi reduktora su u položaju koji je pokazan na slici. Stoga je pri posipanju dovod sabijenog vazduha ka posipačima 8 odnosno 10 peska zatvoren pomoću ventila 23. Posipanje se vrši samo pred pogonski točak 1, gde nema nikakvih reduktora. Ako se pri kočenju posipa pesak, to se klip 25 podiže pomoću sabijenog vazduha u prostoru 21 i pomoću njegove klipne poluge se podiže ventil 23. Vazduh iz prostora 19 prolazi kroz ventil u prostor 20 i odavde ka posipačima 8, odnosno 10. Kod kočenja se dakle vrši posipanje i pred pogonjene točkove. Usled uključenja reduktora pritiska dovoljna je samo jedna cev za posipanje ispred pogonskih točkova pri polasku i ispred svih kočenih točkova pri kočenju. Dejstvo pritiska u prostoru 20 na klip 25 ima za cilj,

da pri povećanju pritiska u cevi za posipanje peska preko pritiska za kočenje klip bude pomeren dole i da se ventil 23 više pritvori. Dakle reduktor dejstvuje jednovremeno kao prigušna naprava. Usled toga kod većeg broja kola vazdušni pritisak dospeva brzo ka posipačima peska na kraju voza.

Patentni zahtevi:

1.) Uredaj za posipanje peska pomoću sabijenog vazduha kod vozila koja se kreću po šinama, naznačen time, što su u odvodnicima koji vode ka posipačima peska za pogonjene točkove postavljeni reduktori (16) pritiska, na koje pritisak kočničkog cilindra ili kočničkih prostora, u kojima se povećava pritisak, tako deluje, da oni omogućuju prolaz vazduha ka posipačima peska samo tada, kada se koči odgovarajući točak.

2.) Uredaj za posipanje peska pomoću sabijenog vazduha po zahtevu 1, naznačen time, što na klip (25) ili kakvu membranu, koja upravlja vezom cevi za posipanje peska, dejstvuje sa jedne strane pritisak koji je dovođen od kočničke naprave i sa druge strane pritisak iz cevi koja vodi ka posipaču peska.

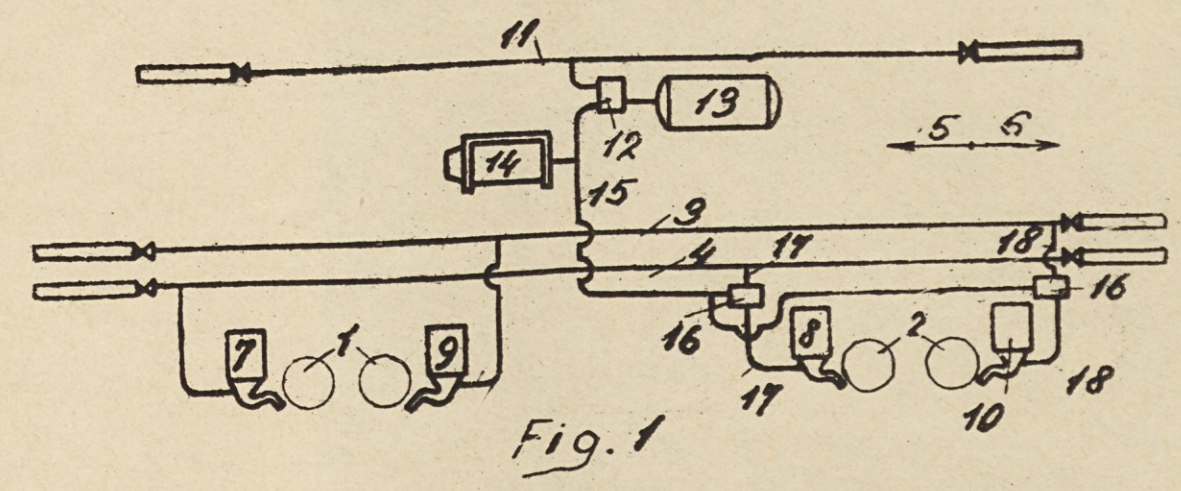

Fig. 2

